ئەحمەد زەمانە:

لەسەر لاوكێك لەساڵی ١٩٩٢ دەستگیركرام

ئەمیرخان مەلارەسول

ساڵی ١٩٦٩ لەشارۆچكەی مەخموور چاوم بەدنیا هەڵهێناوە، هەرلەوشارەژیاوم وپەروەردە بوومە، دەستپێكی كاری هونەریم دەگەرێتەوە بۆساڵانی ١٩٨٧و١٩٨٨ ئەوكاتە سەرەتای كاری هونەریم بوو، لەسەرەتادا یەكەمجار دەنگی خۆم نەدیبووەوە بەڵكو بەشێوازێكی تەقلید دەستم پێكرد، بەڵام دواتر بەردەوام بووم، ئەوەبوو توانیم شێواز و ستایلێكی تایبەت بەخۆم، دەنگێك لەدەنگی هیچ كەس نەچێت بدۆزمەوە.

بەرهەمەكانی ئەحمەد زەمانەی گۆرانیبێژ جاران بەشێوەی كاسێت تۆماردەكراو بڵاو دەكرایەوە، بەڵام ئێستالەسەرسیدی زۆركەم بەرهەمی تۆماردەكات هۆكارەكەی گەراندەوە بۆدووهۆ هەروەك گوتی "ئەوكاتەی كە دەستم بەگۆرانی وتن كرد ئەو وەخت وابوو كەئەو كارانەی دەكرا بەكاسێت تۆماردەكرا ئەویش لەرێگەی تۆمارگەو ستۆدیۆكانەوە بوو، بەڵام دوای ئەوە بارودۆخی هونەری گۆرا ئیدی منیش هەوڵمداوە بەوشێوازە بەرهەمەكانم تۆماربكەم، بەڵام دیارە لەبەرنەبوونی ئیمكانیەت نەمتوانیوە بەوشێوازە تۆمارییان بكەم، راستی كاری سیدیم كردووە، بەڵام لەگەڵ هیواو ئاواتی من نەبووە، بەڵكو حەزدەكەم لەشوێنی باشتر تۆمارییان بكەم.

ئەحمەد زەمانە لەمیانەی كارە هونەرییەكانی یارمەتی زۆر هونەرمەندی لاوی داوە هەروەك ئاماژەی بەوەكرد كە "دەتوانم بلێم یارمەتی زۆر كەسم داوە لەوانە هونەرمەندی لاو سالار نەورۆز، زۆر هانم داوە كە بەردەوام بێت، زۆریش حەزدەكەم هونەرمەندی دیكەمان هەبێت لەوشارە.

سەبارەت بەلایەنێكی تری هونەرمەند ئەویش گوتنی (لاوك)ە، كەبۆچی هەوڵی نەداوە سەرجەم لاوكەكانی كۆبكاتەوە لەوەلاّمدا وتی "ئائێستا زۆر لاوكم گۆتیە بەڵام وەك وتم لەسەر كاسێت تۆماركراون، ئەگەر بمانەوێ لەسەر سیدی كیان بكەینەوە پێم وایە كاری زۆری دەوێ، بەڵام لەبەرنامەدایە لەگەڵ مامۆستا جەمیل سنجاوی ئەوكارەبكەمو سەرجەم لاوكەكانم یەكەبەیەكەیان بكەینە سیدیەك بۆئەوەی ئەرشیف بكرێن وبمێنێ.

هەروەها زەمانە سەبارەت بەسرودی نیشتمانی و چۆنیەتی گیرانی لەلایەك سەرانی رژێمی بەعسەوە باسی لەوە كرد كە "لەساڵی ١٩٩٢ ئەوكاتەی لەهەولێر لەیادی بارزانی نەمر لەگەڵ هونەرمەندان جەمیل سنجاوی وسالم سەباح وكاك نزار و زۆر هونەرمەندی دی ئەوەبوو لاوكێكی خالید جوتیارمان بەناوی (لێلێ سوارۆ) ئەوكات تۆماركردو بڵاوكرایەوە. دیارە ئەو لاوكە لەسەرجەم شارەكان بلاوكرایەوە، پاشان كە گەرامەوە شارۆچكەی مەخموور لەدائیرەی ئەمنی مەخموور بانگرام، ئەوەبوو دواتر لەئیستخباراتی مووسڵ گیرام و ئەزیەتی زۆریان دام، لەسەر تۆماركردنی ئەو لاوكە.

هونەرمەندی مەخموور ئەحمەد زەمانە دەربارەی دوا پرۆژەو كاری هونەری وتی " خەریكی تۆماركردنی چەند تراكێكم كە خۆی لە٦ بەرهەم دەبینێ، ئەوەی جێگەی باسە ئەوبەرهەمانەم لەمەخموور لەگەڵ چەند برادەرێكی هونەردۆست لەوانە(سازگار وسالم سەباح) لەو ستۆدیۆ بچوكەی مەخموور بەرهەممان هێناون، ئەگەر چی ستۆدیۆكەی مەخموور بەراود ناكرێت لەگەڵ شارەكانی دیكە.

گۆرانیەكانی زۆرینەی ئاوازی خۆیەتی لەوانە (ئەی دڵ) ئاوازی خۆیەتی بەڵام شیعرەكەی دیار نییە، بۆیە دەڵێم دیار نییە چونكە بەرێكەوت لەسەر كێلی گۆرستانێك ئەو پارچە هۆنراوەم بەرچاوكەوت، ئەوەبوو شیعرەكەم بەدڵ بوو دواتر كردمە گۆرانی. هەروەها گۆرانی(شادی) هۆنراوەكەی هی زۆراب مەخموورییە،(بابچینە داران)گۆرانیەكی فۆلكلۆرییە، دابەشكردنی مۆسیقاكەی جەمیل سنجاوی بۆی داناوە، لاوكێكی تر لە نوسینی مامۆستا پیرداود مەخموورییە، كە زۆر هیلاكی لەگەڵ من كێشاوە، هەروەها مامۆستا خالیدجوتیاریش جێگەی خۆیەتی سوپاسی ئەو دوو بەرێزە بكەم. لەگەڵ چەند بەرهەمێكی تر.

هەرچەند كەناڵەكوردییەكان جاران زۆركەم بوون بەڵام چەند بەرهەمێكیان بۆكلیپ كردووە لەوانە گۆرانی (زەمانە گولێكی دامیێ)ئەو گۆرانیەی لەگەڵ هونەرمەندی كۆچكردوو(دڵزار یاسین)و مامۆستا فەرهەنگ و كاك بەرهەم لەشاری سلیمانی تۆماركراوە. هەروەها گۆرانی (ئەمشەویش)كە ئاوازو هۆنراوەكەی هی مامۆستا موحسین شوانیە، ئەوگۆرانیەی لەكەناڵی هەرێم كلیپكراوە.

لەكۆتایی قسەكانی هونەرمەند ئەحمەد زەمانە هیوای ئەوەی خواست كەلە ئایندەیەكی نزیك بتوانین بۆ شارۆچكەی مەخموور هەموو هونەرمەندان یەكبگرنەوەو بەیەكەوە كاربكەن، بەڵكو بتوانرێ بەرهەمی جوان وەكو هەموو شارەكانی تری كوردستان بەرهەمی خۆمان پێشكەش بكەین.

خیانەت

ئەوەی تەنیا بۆ خۆی بژی مافی ژیانی نییە..... دانتی

چریكە مەخمووری

خیانەت رێچكەی تایبەتی ژیانی مرۆڤێكە لەكەسایەتی خۆیو هەڵسوكەوتی ژیانی رۆژانەی دەینوێنێ بەرامبەر دەوروبەری، هەموو كەسێكی خیانەتكار(هەموو خیانەتكارێك) هۆكارێكی سەرەكی كە پاڵنەریەتی تارادەیەك رق ئەستوور دەبێ كەخۆی لەخۆی تێناگات تووشی هەڵچونی دەكات. جۆرەكانی خیانەت زۆرن، سەرەتای سەرهەڵدانی وەك جەنگێكی سووك دەستپێدەكات، رەنگە(درۆ) بچوكترین یەكەی خیانەت بێ، مەبەستمان لەدرۆی سپی نییە، درۆ خیانەت نییە بەڵكو(درۆ دروشمی خیانەتە) هەموو كەسێكی تاوانبار بەهۆی درۆكردن خۆی لەگوناهەكەی پاكدەكاتەوە، بەڵام پاكبوونەوەیەكی كاتی لەرووی كۆمەڵگاوە. خۆشمان دەزانین ئێمە كۆمەڵگاكەمان رووكەشیە، لەهەموو شتێك زۆربەی كات رووی دەرەوەی ئەبینینو ناچنە نێو كرۆكی راستیەكان. دەتوانین هەمو شتێكیش بگەرێنینەوە سەرەتای دروست بوونی تاك، زۆرجار جیاوازی نێوان مناڵەكان لەسنووری یەك خێزان دیكتاتۆری دەخولقێنێ تاوای لێدێت چینێك بچەوسێتەوە، دەبێ ئەوەشمان لەبیرنەچێ سۆز رۆڵی سەرەكی لەخیانەتداهەیە، كەدەبینین لەخێزاندا(پیاو یان ئافرەت)خیانەت دەكات، بۆنمونە ئەگەر پیاو خیانەت لەهاوسەرەكەی دەكات كاتێ لەكێشەی پیاوەكە بكۆڵینەوە دەگەینە ئەوبڕوایەی ئافرەتەكە سۆزێك بەپیاوەكە نابەخشێو تووشی سەرگەردانی بووەو خیانەتی لێ دەكات. یا هەندێ جار لەنێوان خوشكوبرایەك كەلەژێر ساباتی یەك خێزان پەروەردە بووینە خاوەن دووڕای جیاوازن بەحوكمی ئەوەی یاسا كۆمەلایەتیەكان پەیڕەو دەكەن پێویستە برا خوشكی لەخۆی بەكەمتر بزانێ، كوڕەكان باس لەپێشكەوتنی كۆمەڵگادەكەن لەهەموو كۆڕو سیمینارەكانی دەزگای رۆشنبیریو مافەكانی مرۆڤ لەریزی پێشەوەن بەوپێیەی كەسێكی رۆشنبیرن ئاسایی پەیوەندی خۆشەویستی دەبەستن كەسەیری فیلمە رۆمانسیەكان دەكەن بۆكچە داماوو چەوساوەكان فرمێسك دەرێژن كەچی بۆخوشكە داماوەكەیان یاخود بۆ كچەكانیان خۆشەویستی مەحالێكی زۆر مەحاڵە، یاخود بۆخۆیان پەیوەندی بەدەیان كچ دەكەنو خێرا پالانسەكەیان دەگۆرن، بەڵام خوشكەكانیان بەیەك نامەی دڵداری ئابرووی هۆزێك دەبات، بۆیە ناچارن بەیەك فیشەك ئابرووی خۆیان بكرنەوە. كاتێ دەكەونە دوای كچێك زۆر بێباكانە بەڵێنی سەیرسەیر دەدەنو لەهیچ شتێك باكیان نیە تادڵی رازی بكەن، بەڵام كەدڵی دەبەن بەخۆرایی بەجێی دێڵنو ناوی خراپی لێ دەنێن، من دەپرسم ئایا لەم خیانەتەدا كێ بەرپرسیارە؟! كۆمەڵگا یا خێزان یاخود تاك خۆی؟ ئێمە كە تاكی كۆمەڵگای رۆژهەڵاتی ناوەڕاستمان پێدەگوترێ كێشەمان زۆرە، ئەگەر كەسێك بەتەنیا لەرێگا بڕوات ئەوەندە سەیری دەكەن تا گومانی شتێك لەخۆی بكات كەم كچ هەیە بتوانێ لەگەڵ براكەی بەرێگا بڕوات گومانی لێدەكەن، بەراستی ئەمەش ڤایرۆسێكە تووشی جەستەی كۆمەڵگاكەمان بووە، بۆیە وای بۆدەچم گەنجانی ئێمە ناتوانن بەئازادی بژین ناچارن هانا بۆدرۆكردن ببەنو بە خۆشحاڵی ئامێز لەخیانەت بكەنەوە، بیرمە ئەوكاتەی مناڵ بووین كچەكەی دراوسێمان بەخۆشەویستەكەی دەوت"كاك فلان" تۆبرا گەورەی منی! ئەوەش درۆیەكی گەورەبوو لەپێش خەڵكو بەتایبەتی لەپێش هاورێكانی خۆی كەدەیكرد، بەڵام هەموو بەیانیەك بەنیگای ئەویندارانە سپێدە باشیان لەیەكتر ئەكرد، ئێوارانیش لەگەڵ خۆرئاوابوون.. شەونەبوو بەئەستێرەكان یادی یەكتر نەكەن تاچاویان دەكەوتە شیرینترین خەو. ماوەتەوە بلێم(ئەم هەویرە ئاوی زۆر هەڵدەگرێ) لەنووسینێكی وادا ناتوانین تەواوی داخی دڵمان هەلرێژین، راستیبێژیمان دیلی رۆژگارە، ئاخۆ ئەم رۆژهەڵاتی ناوەڕاستە چ وڵاتێكی تاریكستانی ئێمەی تێكەوتووەو عەودالی لەتێك نانی گەرمو بەرداخێك ئاوی فێنكی كردووین، هەمیشە دڵە هەستیارەكان لەنێوان مەرگو ژیاندان، رەنگە كەسمان تاوانبار نەبینین لەم دەریا تاوانەی تێی كەوتووین، بەڵام تاوانبارین لەوەی كەسمان ئامادەنین باجی پێشكەوتنو تۆزێك گۆڕان بدەین.

رەنگە كەسمان تاوانبار نەبینین لەم دەریا تاوانەی تێی كەوتووین، بەڵام تاوانبارین لەوەی كەسمان ئامادەنین باجی پێشكەوتنو تۆزێك گۆڕان بدەین

ژیانی گوند

شیعر/ موحسین شوانی

بیرمە ژنی گوندباولێكیان هەبوو
لەتەنەكەو پەرچ دروست كرابوو
بەجۆرەها رەنگ بۆیە كرابوو
تۆپ و كلیلی لەسەر درابوو
كل وكلدانو شتی عەنتیكە
بازنو گوارە، خرخاڵ، ملوانكە
كراس و كەوا و قەنەفرۆكە
بنێشتی كوردی وهەندێ شەكرۆكە
بیرمە قورەپەست، بەزمی قورکاری
سواخی سەربانی سواخی دیواری
پێش ئەوەی بگا سەرماو سۆڵەوبا
تێكەڵكردنی خۆڵ و ئاو و كـا
بیرمە كاری كەر، ئاوی ناوی بیری
دەولك كردن و تام تاڵ وسوێری
جەنجەر بەدووكەر دەهات و دەچوو
لێك جوودادەبوو دانەوێڵە زوو
جۆت وشۆبڕین گەنم تۆكردن
بەهەرەوەرزی دروێنە كردن
جۆخین و رەوسە پرماشەلاّ بوو
پێش هاتنی نان زەكات درابوو
هەمووساڵ هات بوو قاتی زۆ ركەم بوو
بەقەدەر زەنی عەبد خوا داییوو
بیرمە ژیانی ئاسوودەی ناو گوند
وەك بەهەشت ئاسا دەیانگوزەراند
باخچە لەپاڵ ماڵ كەرەوزوو توور
شلە ساوارو گەنم بەكاردی
پیرخەنی و كەنگر داندۆك بەساردی
پەنیرو كەرە شیرو ماست و دۆ
قەیماغ وسەرتوو لۆر لەگەڵ فرۆ
زەنگوڵی بزن وباعەباعی مەڕ
دەنگی كەلەشێر، زەڕەی نێرەكەر
تۆزو بای پایزگەرمای هاوینان
سەوزایی بەهار، سەرمای زستانان
ریخ وقشپل وگوفەكی ماڵان
پەینی باخچە بێ داوو دەرمان
گۆشتی مریشك وهێلكەی خۆمانە
حەیران وبەستەوبەزمی شەوانە
كەرەمستانێ دەستەگوڵ بردن
تاكو بەیانی هەقایەت گۆتن
سەگی زۆر درویپاوانی ئاغا
ئەوبەهەشتەیان تێكدابووبەخوا
سەیدوشێخ ومەلاكەم دووبوون
ماڵی مام كوێخاش لایەنگری بوون

یاریزان سەلاحەددین سیامەند

لەتەمەنی ٢٨ ساڵی بڕیاری وازهێنان لەیاریکردن دەدات

مەخموورم زۆر خۆشدەوێ چونکە خەڵکێکی زۆر لەو شارە منیان خۆشدەوێ

تایبەت بە دەنگی مەخموور

یاریزانی بەتواناو لێهاتووی كوردستان سەلاحەددین سیامەند لە چاوپێكەوتنێكی تایبەت بە دەنگی مەخموور باس لە ژیانو دەستكەوتە وەرزشییەكانی تایبەت بەخۆیو بڕیاری وازهێنان لەیاریكردن بەیەكجاری دەكات.

دوای ئەوەی یاریزان سەلاحەددین سیامەند بەخۆشحاڵیەوە ڕەزامەندی بۆ ئەو چاوپێكەوتنە وەرزشییە دەربڕی، لەبەر ئەوەی هەوادارانی ئەو یاریزانە لەدەڤەری مەخموور گەلێ زۆرەو ئەویش بەوجۆرە باسی لە ژیانی تایبەتی وەرزشی خۆی كردو گوتی "ناوی تەواوم سەلاحەددین سیامەند تاهیر لەساڵی ١٩٨١ لە پیرمام لەدایك بوومە، سەرەتای دەست پێكردنم لەبواری وەرزش لە قوتابخانەكان بوو، هەرلەسەرەتاوە ئەو بەهرەیەم هەبوو لەسەر دەستی ماموستا سەددیق كچگە، كە هەرئەویش پەروەردەی كردمو هاندەرم بوو، ئەوەبوو لەقوتابخانەی هێمنی سەرەتاییو دواتر لەناوەندی ڕووناكی دەستم پێكرد. تا لەلاوانی یانەی ئاسۆو لاوانی هەولێرو یانەی وەرزشی ئاسۆ، تاگەیشتمە یانەی هەولێر بۆ ماوەی ١٤ ساڵ یاریم لەریزی یانەی هەولێر كرد.

لە ماوەی ١٤ ساڵدا یاریزان سەلاحەددین چەندین دەستكەوتی وەرزشی بەدەستهێناوە هەروەك باسی لەودەستكەوتانەكردو گوتی "لەگەڵ هەڵبژاردەی لاوانی ئێراق لە پالاَوتنی ئاسیا لەبەنگلادیش توانیمان پلەی یەكەم بەدەست بهێنین كەوەك یاریزانێكی سەرەكی توانیم دوو گۆڵ

ئەگەر بەرپرسێکی گەورەی وەرزشی بام لەکوردستان وام دەکرد یانەیەکی کوردی لەناو بەغدا ٤ گۆڵ لە یانەی زەورا بکات

تۆماربكەم لەو پالاَوتیەدا. هەروەها توانیمان جامی ئاسیا بەدەست بێنین دوای بردنەوەمان لەیابان"

ئەوەی كە جێگەی شانازیو شایەنی باسكردنیێ سەلاحەددین سیامەند دەتوانین بلێین تاكە یاریزانی كوردە كە خاوەنی گۆڵی جیهانیە لە جامی جیهانی لەوڵاتی ئەرچەنتین ئەوگۆڵەی لەدژی هەڵبژاردەی كەنەدای تۆماركرد.

سەرەڕای ئەنجامدانی ٢٧ یاری نێودەوڵەتی بۆهەڵبژاردەی ئێراق، هەروەك سەلاحەددین دەڵێت "گرنگترینیان پالاَوتنی جامی جیهانی بوو لەساڵی ٢٠٠٢ ئەوەبوو دوو ئەركی زۆر قورسم پێ سپێردرابوو ئەویش یاریكردن بوو لەتەك هەردوو یاریزانانی وەك عەلی دایيو هەروەها سامی جابر".

سەلاحەددین سیامەند هەمووكات خۆی بەقەرزاری جەماوەری وەرزش دۆستی كوردستانو هەولێر بەتایبەتی دەزانێو پێی وایە "خۆشەویستی من

لەگەڵ جەماوەری وەرزشی هەولێر خۆشەویستیەكی ڕاستەوخۆیە، هەموكات جگەلە ئارەزووەكەم بۆوەرزش ئەوا بۆ سەربڵندی شارەكەم یاری دەكەم".

دەربارەی ئاستی وەرزشوانانی كورد لەخولی كوردستانو ئێراق سەلاحەددین بۆچونێكی جیای هەیەو دەڵێ "ئەگەر من بەرپرسێكی گەورەی وەرزشی بام لەكوردستان وام دەكرد یانەیەكی كوردی لەناو بەغدا ٤ گۆڵ لەزەورا بكات" هەروەها ئەوەشی وت "ئێستا ئێمە وەرزشوانی كوردمان زۆرە زیاتر لە ٢٥ یاریزانی زۆر چاكمان هەیە، لەجیاتی ئەوەی گرنگیان پێ بدرێ بەداخەوە دەچن یاریزانی عەرەب دەهێننو بەملیۆنەها دیناریان لێ خەرج دەكرێت. بەڕاستی جیاوازییەكی زۆر لەنێوان یاریزانی كوردو عەرەب دەكرێت تەنانەت لەخودی یانەی هەولێر بۆیە من بڕیارمدا بچمە یانەی دهۆك، بەلاَم هەستمكرد جەماوەری وەرزشی ئەوەیان زۆر پێناخۆشە، بۆئەم مەبەستە زیاتر لە ٤ هەزار نامەم لەرێگەی پۆستی ئەلیكترۆنیەوە بۆهاتووە هەروەها چەندین بەرپرسی گەورە لەهەموو ئاستەكان پەیوەندییان پێوەكردووم، بەلاَم كاتێك بینیم یانەی شارەكەم (هەولێر) جیاوازییەكی زۆریان لەگەڵ بۆندەكەم بە بەراورد لەگەڵ یاریزانەكانی تر كرد، هەرئەمەش بووەهۆی ئەوەی لەتەمەنی ٢٨ ساڵی بۆیەكجاری واز لەیاریكردن بهێنم".

لەكۆتاییی قسەكانی یاریزان سەلاحەددین دەربارەی ئاستی وەرزش لەمەخموور گوتی "من هیچ گلەییم لەئاستی وەرزشی مەخموور نییە چونكە ساڵانێكی زۆر چەوساونەتەوە، بەردەوام ڕژێمە یەك لەدوایەكەكان هیچیان بۆئەوشارە نەكردووە، لەبەر ئەوە مەخموورم زۆر خۆشدەوێ چونكە خەڵكێكی زۆر لەوشارە منیان خۆشدەوێ، منیش زۆر وێنەی خۆم بەدیاری داوەتە خەڵكی ئەوشارە" هەروەها ئەوەشی ڕاگەیاند "هەر كاتێك ئەگەر ببم بە شتێك ئەوا یەكەم شوێن كە ئیشی بۆبكەم ئەوا بۆمەخموور دەیكەم، هیوادارم ئاستی وەرزش لەوشارە بەرزبێتەوە ڕۆژێك دابێت یاریزانێك یان دوویاریزانی مەخموور لەیانەی هەولێر یاری بكەن".

لەیادی ٥ ساڵەی کۆچی دوایی مامۆستا (موحسین کەریم حەمدی)دا

بەبۆنەی تێپەربوونی ٥ ساڵ بەسەر یادی کۆچی دوایی وەرزشوانی دێرینو ڕاهێنەری شاری مەخموور مامۆستا موحسین، لێرەدا ڕاو بۆچوونی چەند وەرزشوانێکمان دەربارەی یادگارییەکانی مامۆستا موحسینو ژیانو بەسەرهاتی وەرزشی، هیوادارین بتوانین یادێکی شایستەی ئەو وەرزشوانە بکەینەوە

ئا: دەنگی مەخموور

سەرەتا محەمەد مستەفا لەدایكبووی ساڵی ١٩٦٢ یەكێكە لەوەرزشوانە دێرینەكانی شاری مەخموور ئەو بەوجۆرە ڕاوبۆچوونی دەربارەی (ماموستا موحسین) دەربڕی كە "لەساڵانی ١٩٧٠ەوە ئەوكاتە لەسەردەستی ماموستا موحسین هەموو وەرزشوانەكانی مەخمووری لەقوتابخانەی قەراج كۆدەبونەوەو ئەوكات یارییەكی بەهێز ئەنجام درالەگەڵ یانەی عەنكاوە، ئەوەبوو دوای ئەوە كۆمەڵە گەنجێكی كۆكردەوە هەموو ئێواران لەگەڵ ماموستا مەشقمان دەكرد، ئەوەبوو چەندین یارییەكمان ئەنجام دا، ئەوكات جلو بەرگ نەبوو، بەلاَم ماموستای كۆچكردوو بەخۆی دەچوو لەدوكانەكان پارەی كۆدەكردەوە جل وبەرگی بۆدەكڕین، تا وامان لێهات دەچوینە شارەكانی تری كوردستان".

هەروەها محەمەد مستەفا دەڵێت "ئەوكات (ماموستا موحسین)خۆی لەگەڵ ئێمە یاری دەكرد، بۆیە دەتوانم بلێم بناغەی وەرزش لەمەخموور ماموستا موحسین بوو داینا. تابلێی كەسێكی قسەخۆش بوو هەموو یاریزانەكان ڕێزیان لێ دەگرت، لە فیستیڤالی قوتابخانەكان دەورێكی یەكجار زۆری هەبوو، تەنانەت لەدوای ڕاپەڕینەوە ١٩ یاریمان لەگەڵ مووسڵ ئەنجام دا توانیمان ١٨ یاری ببەینەوە، لەوانە لەتیپی لاوانی زەورای موسڵ".

محەمەد نوری ئیسماعیل ڕاهێنەری ئێستای یانەی مەخموور دەربارەی یادگارییەكانی لەگەڵ ماموستای كۆچكردوو دەڵێت "من لەساڵی ١٩٩١ەوە یاریزانی ماموستای موحسین بوومە، دوای ئەوە هەر

لەگەڵ ماموستا كە ئەوكات یانەی وەرزشی مەخمووری دامەزراند ئەوەبوو لەخولی پلەسێ یاریمانكردوو توانیمان ببینە پلەدوو، تاوەكو ساڵی ٢٠٠٠ لەگەڵ ئێمە بەردەوام بوو. هەموو ژیانی ماموستا هەر لەناو وەرزش بووە، ڕاهێنەرێكی چەندی بلێی ماندووبوو بۆ وەرزش لەگەڵ ئەوەش زۆر بەجدی و كەسێكی دەم بەخەندەو پێكەنین بوو، جگەلەمەش لەكاتی مەشقكردنەكانی ئەودا بەسەدان كەس دەهاتنە دیار مەشقكردنەكانی ئەو، بەردەوام ئەو نوكتەو قسەی خۆشی دەكرد، تەنانەت لەمووسڵ كەیاریماندەكرد خەڵك دەهاتن وسەیری یانەی مەخمووریان دەكرد بەشی زۆری لەبەر ماموستا موحسین بوو".

خالۆ وەلی لەدایكبووی ساڵی ١٩٦٣، دەستەی دامەزرێنەری یانەی وەرزشی میدیایە دەربارەی (ماموستا موحسین) دەڵێت "یادگارییم لەگەڵ ماموستا زۆرە لەكاتی یاریكردندا ڕاهێنەر شوێنی دیاریكراوی هەبوو، بەلاَم ئەو لەگەڵ هەر هێرشێك لەسەر هێڵی ڕای دەكرد لەكۆتاییی ئەگەڕاوە شوێنی خۆی چونكە وا لێ ڕاهاتبوو. جارێكیان لەگەڵ بروسك یاریمان هەبوو لەكاتی هێرشكردندا هاواری دەكرد" تۆپ بدەن بەجناح" ئاگای لەخۆ نەدەما هەر ڕای دەكردو تاخۆی لە تاریق عەبدولرەحمانی ڕاهێنەری بروسكدا. هەروەها جارێكیان لە ٢٥-٧-٢٠٠٠ لەكاتی مەشقكردن ئەوكات زۆر گەرم بوو دیتم ماموستا لەهۆش خۆی چوو یەكسەر بردمانە نەخۆشخانە لەژێر چارەسەری دابوو دەیووت"یاریزانی جەناح بۆ ڕاناكات تاوەكو ئۆڤەر بكات".

ئەوەی ماوەتەوە بیلێین هەروەك خێزانی خوالێخۆشبوو (دایكی ئارام) لەوكاتەی كەسەردانی مالەكەمان كرد هیوای ئەوەی دەخواست كە هەموو لایەك ماموستا لەیادنەكەین هەروەك وتی "هەمووتان دەزانن ماموستا چەندە ماندبووە لەگەڵ وەرزش تەنانەت ژیانی خۆشی هەر لەو پێناوەدا بەخشی، هیوادارم یادی بكەنەوەو داواش دەكەم كە ئەو مووچەیەی وەك ڕێزلێنان هەبوو بۆئێمە شتێكی زۆر باشبوو داواكارم ئەو مووچەیەمان بۆبگێرنەوە چونكە وەك دەزانن ژیانو بارودۆخمان زۆر ناخۆشەو چاوەڕوانم لەبەرپرسانی وەرزش ئاورێك لەماڵ و منداڵەكانی ماموستا موحسین بدەنەوە".

هەروەها دایكی ئارام باسی لەوەكرد كە "بەردەوام ماموستا كتێبو ڕۆژنامەی دەخوێندەوەو گرنگی بە وەرزش دەدا، بەلاَم لەخەمی مندالەكانی دابوو لەبەر ئایندەیان زۆر خەمی ئەوە دەخوارد بەتایبەت لەساڵانی نەوەدەكان لەتەڵ ئەوەش لەوەرزش دوورنەكەوتەوەو بەداخەوە بەنەخۆشیي كۆضی دوایی كرد".

پەیڤێک لەژیانو بەسەرهاتی وەرزشی مامۆستا (موحسین مەخمووری)دا

عەبدولرەحمان ئادەم

هەر كاتێك ناوی خوالێخۆشبوو ماموستا موحسین ببیستین كە ناسراوە بەموحسین مەخمووری، ئەوەمان دێتەوە یاد كە ئەو مرۆڤە چەندكاریگەری هەبووە لەسەر بزاڤی وەرزش لەدەڤەری مەخموورو چەندە ماندووبووە بۆئەوەی ئەو ناوچەیە وەك ناوچەكانی تری كوردستان پێشكەوتنی وەرزشی بەخۆیەوە ببینێو خەونی ماموستاش ئەوەبوو ڕۆژێك لەڕۆژان تیپو یانە دروست بكاتو ئەوناوچەیەش بێ بەش نەبن لەوەرزش. ماموستا موحسین توانی ئەو خەونانەی بێنێتەدی ئەوجولانەوە وەرزشییە كەئێستا هەیە بەروبومی ئەو ماموستایەیە.

ناوی تەواوی ماموستا موحسین (موحسین كەریم حەمدی)، لەساڵی ١٩٤٨ لەشارۆچكەی مەخموور لەدایك بووە، خوێندنی سەرەتاییو ناوەندی هەرلەوێ تەواو كردووە، دوای ئەوە لەخانەی ماموستایانی هەولێر وەرگیراوەو دوای تەواوكردنی پەیمانگا لەگوندی (زیتیێ) سەربەناحیەی مێرگەسووربەماموستا دامەزراوە.

لەساڵی ١٩٧٢ گواستراوەتەوە بۆمەخموور لەقوتابخانەی قەراجی سەرەتایی دەست بەكاردەبێت، هەر لەقۆناغی منداڵیەوە ئارەزووی لەوەرزش كردووە، بەلاَم زیاتر لەقۆناغی ناوەندی دەستی بە وەرزش كردووە. دوای ئەوەی لەخانەی ماموستایان وەردەگیرێ زیاتر تواناكانی دیاردەكەوێ بەتایبەتی لەخولی دواناوەندییەكانی هەولێر كەیاریزانی دیاری ئەوتیپەبووە، هەربۆیە لەریزی هەڵبژاردەی پەروەردەی هەولێر وەردەگیرێ بۆچەند ساڵ یاری دەكاتو هەروەها لەیاری گۆرەپانو مەیدانیش یاریزانێكی لێهاتوو بوو. ماموستا هەربەخەونی ئەوەبوو كەتیپی تۆپی پێی مەخموور دروست بكات هەربۆیە لەقوتابخانەی قەراج یەكەم تیپی دروستكرد كەبۆماوەیەكی كەم توانی ئاستیان بەرزبكاتو یەكەم یاری بكات لەگەڵ دواناوەندی مەخموور كەتوانی سەربكەوێ بە ئەنجامی(١-٠). ئەو یارییەی لەیاریگای دواناوەندی مەخموور بەڕێوەچوو، لەدوای ئەوە توانی یاریزانانی هەردوو قوتابخانە كۆبكاتەوە تیپێكی ڕێكو پێك دروست بكات كەیەكەم یاریی ئەنجامدا لەساڵی ١٩٧٣ لەیاریگای دواناوەندی مەخموور كەهەرچەندە یاریگایەكی یاسایی نەبوو، بەلاَم هەر ئەوە هەبوو لەگەڵ تیپێك لەیاریزانەكانی دێهاتەكانی ناوچەی خوارووی مەخموور كەئەوكات گۆڵی یاریگا بەدارو گوریس دروستكرابوو بەلاَم جەماوەرێكی زۆر ئامادەببوون. دوای ئەوەش لەساڵی ١٩٧٥ توانی یەكەم یاریگادروست بكات كە لەجێگای یاریگای ئێستاكەبوو، بەئەركو ماندووبوونی ماموستا موحسین خۆی بوو ئەوكاتە ماموستا بوو لەقوتابخانەی مەخمووری سەرەتایی كەنزیك بوو لەو یاریگایە، هەروەها قوتابییەكانی دەهێنا بۆپاككردنەوەی یاریگا لەبەرد وە هەر لەم ساڵەش تیپێكی بەرەسمی دامەزراند كە زۆربەی یاریزانی هەر دوو قوتابخانەكەی پیشوبوون وە بۆماوەیەكی كەم توانی ئاستی ئەم بەرز بكاتەوە وە بەشداری بكات لە خولی تیپە ملییەكانی شاری هەولێر وە ئەم تیپە تاكو ساڵی ١٩٨٣بەردەوام بوو توانی ئەنجامی زۆر باش بە دەست بهینی لەم یارییەیانەی كە ئەنجام بدات وە یەكەم یاریی كە لەم یاریگایەكرا لە ساڵی ١٩٧٦لە گەڵ تیپی سەلاحەددین هەولیر كە سەركەوت ٣-١ گۆل وە باشترین ئەنجامی بردنەوەی لە تیپی ئازادی هەولیر ١-٠ كە یەكەمی تیپەكانی شاری هەولیر بوو و بردنەوەی لە تیپی رەحیماوەی كركوك ٥-٠ وە لە كۆیە ٣-١ لەشاری كۆیەو و چەند یاری تر وە یاریزانەكانی ئەو تیپە بریتی بوون مامند تاهیر، ئەبوبەكر عومەر، عەبدولرحمان ئادەم، محەمەد مستەفا، سەرباز هاوار، (خوالیخۆشبوو عەزیز قادر) ئیبراهیم قادر، هاشم عەلی، بورهان عەبدوڵلا، جەمیل حەمەد، عەبدلواحید جەمیل، برجۆ حەسەن، (خوالیخۆشبوو ئەبوبەكر مستەفا) زیاد رەفیق، عەونی ئەحمەد، قاسم شێخ محەمەد، رەفیق عوسمان، تاهیر وسو، محەمەد سادق.

هەروەها ماموستا لە چالاكی وەرزشی قوتابخانەكانیش دەوریكی گەورەی هەبوو لە ئامادەكردنی یاریگا و بەریوەچونی وە هەر بەوەندەش نەوەستا لەسالی ١٩٩٥دوای ماندووبونیكی زۆر توانی یانەی مخمووری دابمەزرینی كەو دلیر صابر سەرۆكی بوو كە بەشداریان كرد لە خولی تۆپی پی پلە سی كە توانی یانەكە بكاتە پلە دووی عیراق و ئیستاش سەرەرای بوونی یانەی مەخموورو قەرەچۆغ و بوونی چەندین تیپی میلی وە دەركەوتنی چەندین یاریزانی بەتواناڵەم دەڤەرەو بەشداری كردنیان لەچەندین پالەوانێتی. ئەوەش بەروبومی ئەو ماموستا ماندوونەناسەیە كەتوانی بەپێی توانای خۆی سودێكی گەورەی وەرزشی بەم دەڤەرە بگەیێنیێو ناوی لەتۆماری وەرزش هەتا هەتایە بمینیٚ.

ماموستا موحسین لەتەمەنی ٥٥ ساڵی لەشاری هەولێر كۆچی دوایی دەكاتو، لەسەر داوای خۆی لەگۆرستانی مەخموور نێژرا. لەدوای خۆی ٥ منداڵی چاوگەشی جێهێشت. هەزاران ڕەحمەت لەگۆڕی ئەوماموستایە ماندوونەناسە.

لە مەخموور بۆ پێشخستنی وەرزش چی بکرێت

عەبدولرەحمان ئادەم

بێگومان وەرزش ناسنامەیەكی گرنگی میللەتانی جیهانە. ئاستی بەرزی وەرزشی لەناو میللەتێك نیشانەی پێشەكەوتنیەتی، بەتایبەت لە كاتی نوێنەرایەتی كردنی لەبۆنە وەرزشییە گەورەكانی وەك یارییەكانی ئۆلۆمپیاتو یارییە كیشوەرییەكان.

هەرچەندە ئێستا بزاڤی وەرزش لەكوردستان پێشكەوتنێكی بەرچاوی بەخۆیەوە بینیوە بەتایبەتی دوای یەكگرتنەوەی هەردوو ئیدارەی وەرزشیو دامەزراندنی وەزارەتی وەرزشو لاوان كەكاریگەریەكی گەورەیان هەبوو لەبەرزكردنەوەی ئاستی وەرزش لەكوردستاندا.

هەروەها لەزۆربەی شارو شارۆچەكەكانی كوردستان یاریگاو هۆڵی داخراوی وەرزشی لێ دروست كراوە، كەئەمەش سوودێكی گەورەی وەرزشی هەیە بۆ ئەو ناوچانە.

بەلاَم بەپێچەوانەوە دەڤەری مەخموور ئەوكاتەی كە ڕژێمی بەعسیی رووخاوو هەروەك چۆن بەر شالاَوی تەعریبو راگواستن كەوتبوو، بەهەمان شێوە هیچ گرنگیەكی پێ نەدەدرا، كەببوە هۆی دواكەوتنی ئەو دەڤەرە لەهەموو بوارێك. بەتایبەت ئێستاكە لە لەبواری وەرزش كەموكوڕیەكی زۆری پێوەدیارە، بۆیە ئەگەر بێتو بەراوردێك لەنێوان ناوچەكانی دیكەی كوردستان بكەین دەبینین ئەو دەڤەرە هیچ بایەخێكی وەرزشی ئەوتۆی پێوە دیار نییە كەشایەنی باسكردن بێت. هەربۆیە داواكارین لە ۆێگای ڕۆژنامەی دەنگی مەخموور كەوا یاریگایەكی گونجاو لەگەڵ هۆڵێكی داخراو بۆچالاكییە وەرزشییەكان دروست بكرێت، بۆ زیندوو بوونەوەی بزاڤی وەرزشی لەم ناوچەیە تاوەكو شان بەشانی ناوچەكانی تری هەرێمی كوردستان بێتە نێو مەیدانی ململانێیە وەرزشییەكانو، هەروەها بۆ سوود وەرگرتن لاوانو ئارەزوومەندانی ئەم ناوچەیە بۆبەشداری كردن لەپالەوانیەتیو خولەكانی كوردستان.

مۆبایل و ئیمێلی
خاوەنی ئیمتیاز
٠٧٥٠٤٤٧٠٠٩٧
snjawi@gmail.com

مۆبایل و ئێمێلی
سەرنووسەر
٠٧٥٠٤٦٥٥٤٦٣
Bakhtear_palany
@yahoo.com

ناونیشان
کوردستان
هەولێر - مەخموور